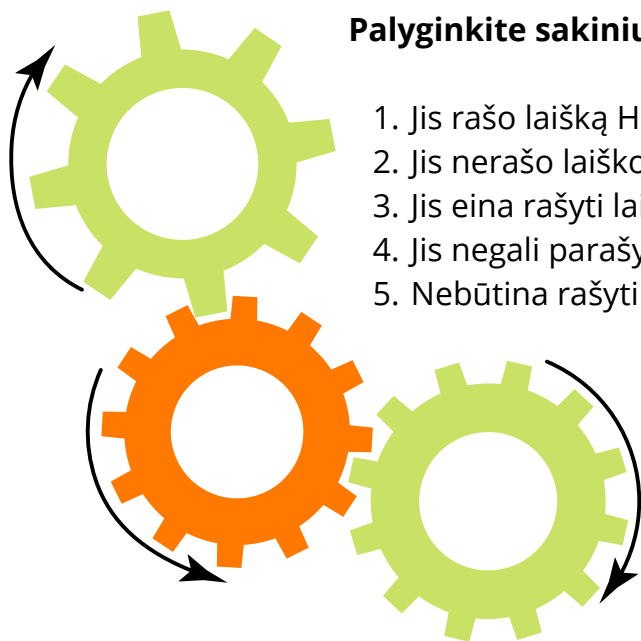

1.2 Veiksmažodžių valdomi linksniai

Palyginkite sakinius.

1. Jis rašo laišką Hanzos miestų gyventojams.
2. Jis nerašo laiško Hanzos miestų gyventojams.
3. Jis eina rašyti laiško Hanzos miestų gyventojams.
4. Jis negali parašyti laiško Hanzos miestų gyventojams.
5. Nebūtina rašyti laiško Hanzos miestų gyventojams.

Atsakykite į klausimus.

1. Veiksmažodžių reikšmei atskleisti reikia kitų žodžių. Pasakykite, kurio daiktavardžio linksnio reikia veiksmažodžiui *rašyti*? Kokį iš jo keltumėte klausimą?
2. Ar galima sakiniuose esančius žodžio *laiškas* linksnius pakeisti kitais linksniais? Kodėl taip manote?
3. **Kuriuose sakiniuose po neigiamo veiksmažodžio vietoj galininko yra vartojamas kilmininko linksnis? Kur kilmininkas yra po judėjimą reiškiančio veiksmažodžio?**

Žodžiai junginiuose yra susiję, priklauso vienas nuo kito. Priklausomas dėmuo (žodis) atsako į klausimą, keliamą iš pagrindinio dėmens (žodžio). Toks žodžių prijungimo būdas vadinamas valdymu.

Esant valdymui linksnis su prielinksniu yra pavaldus pagrindiniam žodžiui.

1.2 Veiksmažodžių valdomi linksniai

bijoti + ko? gailėti + ko? ieškoti + ko? laukti + ko? klaudyti + ko? norėti + ko? ginčytis + dėl ko?	atstovauti + kam? dėkoti + kam? prieštarauti + kam? skambinti + kam? matyti + ką? mylėti + ką? žinoti + ką?	didžiutis + kuo? domėtis + kuo? džiaugtis + kuo? rūpintis + kuo? tapti + kuo? pasitikėti + kuo? ginčytis + su kuo?
--	---	--

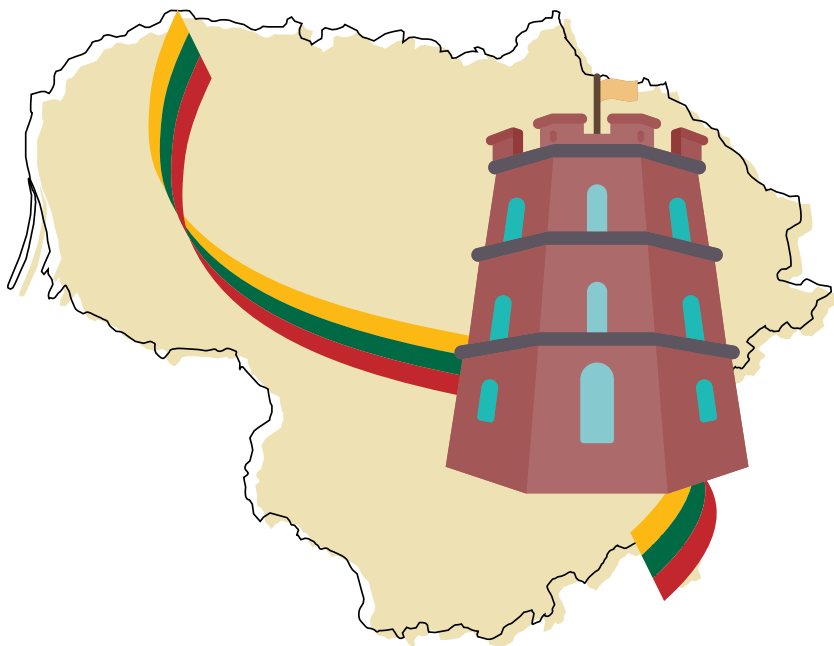

4. Pridėdami tinkamą daiktavardį, nurašykite lentelėje esančius veiksmažodžius. Pavyzdžiui, *didžiuojuosi savimi!*
5. Parašykite savo sakinių su veiksmažodžiais *ieškoti, prieštarauti, norėti, žinoti, džiaugtis*.

6. Žodžius skliaustuose parašykite tinkamu linksniu.

1. Liaudies išmintis byloja: „Bijai _____ (vilkas), neik į mišką“.
2. Vyrų krepšinio rinktinė atstovavo _____ (visa Lietuva).
3. Paskambink _____ (seneliai) į Lietuvą.
4. Gerai, kad mes galime džiaugtis vieni kitų _____ (pasiekimai).
5. Mama labai rūpinasi savo ir tėčio _____ (tėvai). Tėtis domisi, kaip _____ (jie) sekasi.
6. Norėčiau žinoti _____ (visos lietuvių kalbos taisyklės).
7. Vaikystėje bijojau _____ (vorai), bet dabar nebebijau.
8. Arūnas nuo vaikystės norėjo tapti _____ (mokslininkas).
9. Marija domisi _____ (biologija ir chemija), ji svajoja tapti _____ (mokslininkė).
10. Paaugliai dažnai prieštarauja vyresniųjų _____ (nuomonė).

1.2 Veiksmažodžių valdomi linksniai

7. Beveik visi žodžiai pamiršo apie savo pavaldumą vieni kitiems. Parašykite tinkamas žodžių formas ir perskaitykite pasakojimą apie Gedimino valdymo laikus.

Apie 1316 m. iš Vytenis Lietuva sostas paveldėti jis brolis Gediminas.

Tapęs didysis kunigaikštis politinė išmintis ir diplomatija trečdalis išplėsti Lietuva žemės į rytai be karas.

Nemažai rusiškos žemės Gediminas prijungti prie Lietuvos ir per vaikai santuokos.

Taigi, dėl nepaprastas sumanumas Gediminas pavykti sukurti galingiausia valstybė to metas Rytai Europa.

Gediminas laikai Lietuva imti vadinti Lietuvos Didžiąja Kunigaikštyste, ji pripažinti net pats Roma popiežius, vadinęs Gediminas ne tik lietuviai, bet ir daugelis rusai karalius.

Ne mažiau aktyviai Gediminas reikštis ir Vakarai.

1.2 Veiksmožodų valdomi linksniai

1323 m. iš Vilnius jis išsiųsti savo garsūs laiškai Roma popiežius ir daugelis Europa miestai.

Jie išsakyti noras priimti katalikai tikėjimas, kviesti į Lietuva vienuoliai, amatininkai, pirkliai, žemdirbiai.

Taip pat pranešti, kad Vilnius ir Naugardukas jau pastatytos trys bažnyčios.

Visi atvykėliai žadėti suteikti parama ir lengvatos įsikurti.

Šie laiškai Vilnius jis vadinti Lietuva sostinė.

Taip pirmas kartas rašytiniai šaltiniai būti paminėtas Vilnius vardas, o vėliau, po keli šimtai metai, paplisti graži legenda apie tai, kaip Gediminas įkurti Vilnius miestas.

Pagal Liudviką Jakimavičių „Vytuko Lietuva“

